

DÜNYA KÜÇÜLÜYOR

- Haberleşme ve ulaşım teknolojisindeki gelişmeler karşısında dünyamız küçülerek adeta insanoğlunun avucuna girmiştir.

Feyzullah AKBEN

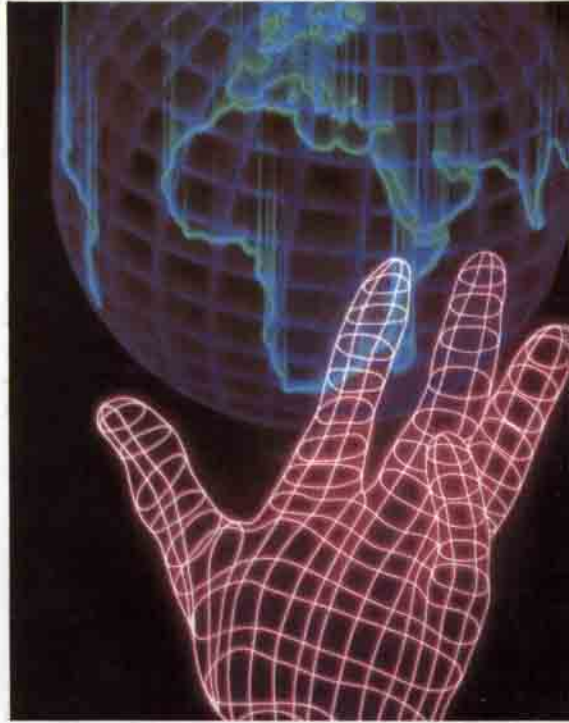
Bugün Amerikalıların "Muhteşem Süleyman" diyerek hayranlıklarını dile getirdikleri Kanuni Sultan Süleyman döneminde, Arap Yarımadasına, Hindistan'a veya bir Avrupa ülkesine sefer düzenlemek yaya veya at sırtında aylarca yol almayı gerektiriyordu. Hedeflerine ulaştıklarında da belki kralar, beyler Osmanlı atlılarının nal seslerini, kılıç seslerini duyuncaya kadar başlarına gelecekleri farketmiyorlardı. Oysa bugün herhangi bir ülkede bir askerın başını mevziden dışarı çıkarması, dünyanın öbür ucundaki bir ülkede bile anında farkediliyor. Şimdi artık Amerika kıtasından bir nükleer başlıklı füzenin fırlatıldığını, Sovyetler Birliği anında farkedemezse, ülkesi yerle bir oldu demektir.

Geçen birkaç yüzyıl içerisinde haberleşme ve ulaşım teknolojisindeki gelişmelerin zaman ve uzaklık kavramını nasıl değiştirdiğini izlemek ve bu hızlı değişime ayak uydurmak, günümüz insanı için çok zorlaşmıştır.

Yakın tarihlerde, "Ay'a gidilir mi, gidilmez mi?" tartışmalarına belki de çoğumuz katılmışızdır. Oysa bugün Ay sanki Dünyamızın kapı komşusudur. Artık diğer gezegenlere, yıldızlara gitme ve yıldızlar savası gündemdedir.

Bilgisayar alanındaki gelişmeler ve dünyadaki tüm bilgisayarları birbirlerine bağlayarak bilgi iletişimi sağlamak, telefon alanındaki gelişmeler, görüntülü telefon ve en önemlisi uydular aracılığıyla haberleşme, dünyanın küçülerek adeta insanoğlunun avucuna girmesine neden olmuştur. Artık dünyanın bir ucundan öbür ucuna gitmek en fazla bir gün sürmekte, dünyanın öbür ucunda da olsa biriyle konuşup görüşmek için yalnızca telefonun tuşlarına basmak yetmektedir.

Biz kendilerini görmesek de, dünyanın etrafında dönen ve sürekli bizi gözetleyen binlerce uydunun varlığını hepimiz biliyoruz. Bu uydular tarafın-

dan sürekli gözetlenmemiz bir yandan bizleri tedirgin ediyor, çünkü uydular en gizli sırlarımızı bile gözetleyip öğrenerek düşmanlarımıza veriyorlar. Öte yandan, tüm dünyadan anında haber vererek TV görüntüleri aktarmaları, doğal afetleri önceden bildirmeleri, gemi ve uçakları yönlendirmeleri, uçan telefon santralleri ve hava tahmin istasyonları gibi görevler yaparak adeta bizi koruyup gözetlemeleri, uydular bizim için vazgeçilmez kılacaktır. Tabii ki tüm teknolojik ürünler gibi uydular da kullanıma ve kullanıcısına bağlı olarak insanlığın yararına veya zararına hizmet edebilirler. O zaman önemli sorun; bu araçları kimin ne amaçla kullandığı ve tüm ülkelerin bunlardan eşit şartlarda yararlanıp yararlanmadığıdır. Diğer birçok teknolojik ürünün yanısıra uyduların da süper devletlerin elinde ve yönetiminde olduğunu biliyoruz. Bu devletler bunları sadece kendi yararlarına mı yoksa tüm insanlığın yararına mı kullanıyorlar? Bunun cevabını burada vermemiz yerine, herbirimizin bu konuyu tartışması ve düşünmesinin daha yararlı olacağı kanaatindeyiz.

Teknolojik gelişmenin nimetlerinden en çok yararlanan ülkelere baktığımızda, milletlerin bugün geldikleri noktaya yoğun ve sistemli bir çalışmayla ulaştıklarını görmekteyiz. Hiçbir gelişmiş ülkenin elindeki teknolojik imkânlar kendilerine başka ülkeler tarafından başışlanmış değildir. Bizim de gelişmiş ülkelerin seviyesine gelebilmek ve daha ileriye gitmek için, milletçe "İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır" mutlak prensibini her zaman hatırlayarak çok çalışmamız gerekir. □